

කොසොල් රජතුමා දුටු සිහින දහසයෙහි තුතන සමාජ යථාර්ථය

කේ. වයි. කමතී කාරියවසම්¹

රහතන් වහන්සේට හැර අන් සැම පෑපිළිගත පුද්ගලයෙකුටම නින්දේදී සිහින පෙනීම අනිවාර්ය වූවකි. නින්දේදී සිහින පෙනීම උදෙසා හේතු සාධක රසක් බලපාන බව තුතන චෙවුනු විද්‍යාව ද පෙන්වා දී ඇති අතර පුද්ගලයාගේ අවික්‍යාපික ආයතන් හඳුනා ගැනීම සඳහා සිහින බෙහෙවින් මහෝපකාරී වන බව පෞයිචියානු මහෝ විශ්ලේෂණවාදීන් ද පෙන්වා දී ඇත. ඇතැම් පුද්ගලයාන්ට අනාගතයේ සිදුවීමට තියුම්ත සංසිද්ධියාන් පවා සිහින මගින් පෙන්වා දෙන අවස්ථා දැකගත හැකිය. මෙසේ පුද්ගලයාට නින්දේදී දරුණනය වන සිහින මගින් බොහෝ දේ පැවසන බව බුද්ධ කාලයට පෙර පටන්ම ජන සමාජය තුළ පැවත එන මතයකි. මහ බෝසතුන් මව කුස තුළ පිළිසිඳත් අවස්ථාවේ ඒ බවද සිදුහන් බෝසතුන් තමා බුද්ධත්වය ලබන බවද නිශ්චිත වශයෙන්ම දැනගනු ලැබුවේ සිහින මගිනි.

බොද්ධ සාහිත්‍යයේ සුපුකට කොසොල් රජතුමා දුටු සිහින දහසය අනාගතය පිළිබඳ ඉතා ගැඹුරු අරුතක් ප්‍රකට කරවන්නක් බව එම සිහින විග්‍රහ කළ බුදුන් වහන්සේ විසින් පෙන්වා දෙන ලදී. රජ ඉමහත් බියට පත් කරවන්නට සමත් වූ එම සිහින හා වත්මන් සමාජ තත්ත්වය පිළිබඳ මෙතෙක් කිසිවකුගේ අවධානයට ලක් වී නැත. ඒ අනුව අධාරමිෂ්ට නපුරු පාලකයන් බිහිවී ඔවුහු ජනතාවට විශාල කරදර සිදු කරනු තියත බවත්, බොහෝ අසම්මත ක්‍රියා හා සාරධර්ම පිරිහුණු සමාජයක් බිහිවන බවත් පෙන්වා දුන් බුදුන් වහන්සේගේ ප්‍රකාශය හා තුතන සමාජ තත්ත්වය සැලකිල්ලට ගෙන බැඳුවීම් කොසොල් රජ දුටු සිහින ඉතා හොඳින් වත්මන් සමාජය තුළ දැකගත හැක.

ප්‍රමුඛ පද : සිහින, තින්ද, සමාජ, පුද්ගලය, අනාගතය

1 ගොරව ගාස්තුවේදී උපාධි අපේක්ෂිකා, ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය
Sampath.thiyuth@gmail.com